

PANGALAWANG ISYU

Hulyo 2005

Ang **MALAYANG PILIPINA** ay opisyal na babasahin ng MAKIBAKA na inililimbag apat na beses isang taon.

Bukas po ang patnugutan sa anumang puna o mungkahing nais ninyong iparating.

Tumatanggap din ang Malayang Pilipina ng kontribusyon sa anyo ng artikulo, balita, tula at maikling kwento. Maaari itong ipadala sa:

malayangpilipina@yahoo.com



People Power at Rebolusyon

Panayam sa Tagapagsalita ng MAKIBAKA

Tuluyan ng nagkawatak-watak ang rehimeng US-Arroyo sa harap ng lumalawak at lumalakas na kilusang masa na naghahangad na mapatalsik si Gloria Macapagal-Arroyo (GMA). Pero kapit - tuko pa rin si GMA sa kapangyarihan. Mariin niyang pinangalandakan sa sambayanan: *"I will not resign!"* Pinag-ibayo pa niya ang kanyang pagmamaniobra sa pulitika: nagbabayad para may *pro-GMA rallies* at ginagamit ang *Philippine National Police* at ang kaalyadong mga taga-*Armed Forces of the Philippines* upang supilin ang mga protestang *anti-GMA*.

Dahil dito, lalo pang tumindi ang krisis pang-ekonomiya at pampulitika sa bansa. Sa pagposisyon ni Cory Aquino, ng Liberal Party at ng *Makati Business Club*, at sa *pagresign* ng 10 ng kabinete ni GMA, malinaw na lalo lamang tumindi ang bangayan. Tuloy-tuloy na ngang nabibiyak ang naghaharing-uri. At lalo lamang itong magpapabilis sa pagsulong ng pambansa demokratikong rebolusyon.

Kinapanayam ng *Malayang Pilipina* (**MP**) si Ka Malaya Libertad (**ML**), tagapagsalita ng MAKIBAKA, para magbigay ng linaw sa mga kasalukuyang kaganapan, at sa mga epekto nito sa bayan at rebolusyon.

MP: *Aligaga ngayon ang buong bansa sa nabulgar na pandaraya ni GMA sa nakaraang eleksyon. Dumarami na ang lumalahok sa mga kilos protesta para patalsikin siya. Nangyari na ito noong Edsa 1 kay Marcos, at Edsa 2 kay Estrada. Kung mapapatalsik si Gloria, ano ang bentaheng maidudulot nito sa bayan?*

ML: Unang-una, magpapakita ito na kapag sambayanan ang kumilos, walang presidenteng diktador, korap, peke o mandaraya ang maaaring makapanatili sa puwesto. Nagbibigay ito sa masa ng pampulitikang karanasan. Kapag sila ay nagkaisa at kumilos, tiyak na makapangyayari ang kanilang kagustuhan. Iyon ang pinakamahalaga. Ngunit higit sa pagpapatalsik sa mga bulok na rehimen, ang lakas o kapangyarihan ng sambayanan ay magagamit para sa pagpapalit ng isang buong sistemang panlipunan na malakolonyal at malapyudal.

Kaya hindi makakabuti para sa kanya, at sa buong reaksyunaryong sistema, na magmatigas pa si GMA sa kapangyarihan. Lalo lamang nitong gagalitin ang sambayanan. Habang tumatagal, lalo lamang makikita ng sambayanan ang kahalagahan, hindi lamang ng *people power* sa kalunsuran,

kundi ng sandatahang rebolusyonaryong kilusan sa kanayunan para baguhin na ang buong bulok na sistema.

MP: *Ibig bang sabihin nito, mas makabubuti para sa rebolusyon na manatili na lamang si Gloria sa kapangyarihan?*

ML: Hindi. Ang hindi makakabuti sa mamamayan ay hindi rin makakabuti para sa rebolusyon. Kaya naman dumarami ang nagnanais at kumikilos na siya ay pabagsakin. Hangga't reaksyunaryo ang estado at naglilingkod sa imperyalismong U.S. at mga asendero-komprador sa bansa walang magagawang buti ito sa mamamayan. Magpapatuloy ang mga pagpapahirap ni Gloria sa ekonomiya, tulad ng VAT, *Oil Deregulation Law*, at *Mining Act*, bilang ilang halimbawa. Nandiyan pa ang nakaambang *"anti-terrorism bill,"* gayong nakakaranas na ang mga mamamayan ng malawakang paglapastangan sa kanilang mga karapatan.

Maging ang Korte Suprema ay naging sunud-sunuran lamang sa mga kagustuhan ni Gloria. Ang kongreso naman ay kontrolado ng mga kapwa niya reaksyunaryo. Sa mga pangyayari ngayon, higit na lumilina sa masa na walang makabuluhang aasahan sa

sistemang ito. Hindi na sasapat ang pagpalit lamang ng mukha ng mga mamumuno. Kailangan na ng signipikanteng pagbabago ang malakolonyal at malapyudal na sistemang ito. Ang susi dito ay ang pagkilos at pagkakaisa ng buong sambayanan.

MP: Sinusuportahan ba ng rebolusyonaryong kilusan ang *people power* para sa pagpapataksik kay GMA?

ML: Oo, at dapat lamang. Anumang kaluwagan sa krisis na maibibigay sa sambayanan ay nararapat lamang suportahan ng rebolusyonaryong kilusan. Malaon nang panawagan ng kilusan na ibagsak si GMA hindi lamang dahil sa mga pagpapahirap nito sa bayan, kundi dahil nagpakita siya ng sobrang pagkatuta sa US. Kaya ang mga hayag na pakikibaka ng masa, laluna ang mga pag-aalsa tulad ng *people power*, ay umaakma sa panawagan ng kilusan batay sa antas ng kakayahan ng mamamayan sa kalunsuran. Nagiging mahalagang kawing ito sa pag-abante ng rebolusyon sa kabuuan.

MP: Paano kung sa pagbagsak ni GMA ay gayon pa rin ang sitwasyon, o lumubha pa kaysa dati? Hindi kaya manawa na ang mamamayan, at magsabing mabuti pa noong panahon ni Marcos, ni Erap, o ni Gloria?

ML: Kaya hindi dapat tumigil ang pagkilos ng sambayanan hanggang sa pagpapalit lamang ng rehimen. Hindi natatapos ang krisis ng malakolonyal at malapyudal na lipunan sa pagbagsak si GMA. Hindi malulutas ang tumitindi pang krisis sa pulitika at ekonomya hanggat hindi naibabagsak ang mismong reaksyunaryong sistemang malakolonyal at malapyudal sa bansa at maitayo ang bago.

Kung nais na magkaroon ng mapagpasyang pagbabago, kinakailangan ang isang tunay na gobyerno ng mamamayan, na kumakatawan laluna sa interes ng mayorya,

ng mga manggagawa at magsasaka. Hanggat hindi naitatayo ang ganitong gobyerno, magiging mabuway ang alinmang ipapalit sa gobyerno ni GMA, at mauwi rin sa pagbagsak nito.

MP: Pambansa demokratikong rebolusyon na ang kailangan para maitayo ang ganoong klase ng gobyerno.

ML: Na siyang dapat. Malaon nang nagrerebolusyon ang mga mamamayan sa Pilipinas. May 130 larangang gerilya na sa buong bansa, na umaabot na sa mayorya ng mga probinsya. Ang pinag-uusapan na lamang ay ang mas malawak pang latag at pag-abante nito. Sa kanayunan, malaon nang itinatayo ng rebolusyonaryong kilusan ang ganitong gobyerno sa antas ng mga baryo at munisipalidad sa mga larangan at sonang gerilya sa kanayunan. May rebolusyonaryong sistemang panggubyerno na umiiral at sumasaklaw sa signipikanteng bilang ng mamamayan at lugar sa bansa. May sarili na rin itong hukbong sandatahan, ang Bagong Hukbong Bayan at may sistema ng hustisya, ang Hukumang Bayan. Ang pag-abante ng rebolusyon at ang paglawak ng latag ng gobyerno nito ang higit na kinatatakutan ng mga reaksyunaryo. Habang umaabante ito, humihina naman ang kapangyarihan ng reaksyunaryong gobyerno at naghaharing-uri.

MP: Ano ngayon ang kaugnayan ng pagrerebolusyon sa *people power* sa kalunsuran?

ML: Ang pagsusulong ng armadong pakikibaka sa kanayunan ang pangunahin at mas epektibong porma ng pagrerebolusyon upang matiyak ang tunay na pagbabago. Ngunit may positibo at makabuluhang ambag ang *people power* sa pagsusulong ng rebolusyon. Mahalaga na nakikita ng mamamayan ang bisa ng sarili at organisado nilang pagkilos. Ang esensya ng rebolusyon ay ang nagkakaisang pagkilos at pag-aalsa ng mamamayan, sa kanayunan at kalunsuran, laban sa bulok


na sistema at sa pagpapalit ng bago. Hindi natatapos ang pagrerebolusyon sa pagpapabagsak ng isang sistema, mas mahalaga ang pagtatayo ng bago.

Malaki ang naitutulong ng *people power* sa kalunsuran sa pagpapahina sa reaksyunaryong kontrol at kapangyarihan. Kaya naman hindi na makapaghari tulad nang dati ang reaksyunaryo. Sa paglahok at pakikialam ng mamamayan sa pulitika ng bayan, lalong lumalakas ang kumpyansa nila sa kanilang sarili. Kaya hindi nagtagal si Erap, at hindi rin magtatagal si GMA o sinuman sa susunod na mga papet na rehimen na di tutugon sa batayang pangangailangan ng sambayanan.

MP: Sa ganitong kalagayan, ano ang napapanahong tungkulin nating mga rebolusyonaryo?

ML: Mahalagang oportunidad ang kasalukuyang sitwasyon para maglinaw ng rebolusyonaryong alternatibo sa mamamayan. Tungkulin nating mga rebolusyonaryo na palakasin at palawakin ang hanay ng masang nagpoprotesta, at iluwal ang isang higitang kilusang masa sa kalunsuran na yayanig sa sentro ng reaksyon. Mahalagang pasiglahin ng mga kasapi ng MAKIBAKA ang kanilang partisipasyon sa mga progresibo at militanteng kilusang kababaihan, palawakin ang rebolusyonaryong propaganda at edukasyon, tukuyin ang mga potensyal na rekrut sa MAKIBAKA o kilusang lihim.

Mahalaga ring bigyan ng pansin ang paglalatatag ng malawak na lambat para sa rebolusyonaryong kilusang lihim. Kailangang harapin ang pagtitiyak ng suporta para sa digmang bayan. Kasama na dito ang pagpaparami at pagpapakilos ng mga simpatisador na handang tumulong sa rebolusyon kahit sa limitadong paraan.

Ito ang mga kagyat at mahahalagang tungkulin na hinaharap ngayon ng MAKIBAKA at mga kasapi nito. 



MAKIBAKA Audio/Video Library: Mga bagong dagdag!

(Itinataguyod ng MAKIBAKA ang mga rebolusyonaryong awit, pelikula at dokumentaryo bilang bahagi ng pagsusulong ng rebolusyonaryong kultura. Kaugnay nito, ang MAKIBAKA ay may **Video Library**. Koleksyon ito ng mga rebolusyonaryong audio at video CD's na maaaring hiram o ipakopya. Bilang bahagi ng pagpapalanagap ng Video Library, regular na kolum sa MP ang laman ng ating Video Library. Maaaring sabihin sa inyong MAKIBAKA Organizer kung gusto ninyong humiram o magpakopya (magbigay lamang ng blangkong recordable CD's). Hinihikayat ng MAKIBAKA ang pagpapa-kopya para magkaroon ng sariling Video Library ang mga tsapter ng MAKIBAKA. Itaguyod ang rebolusyonaryo at mapagpalayang kultura!)

NDF 12pt PROGRAM (1 CD, 35 minuto): Ito ay *video-documentary* na ginawa para sa ika-32 anibersaryo ng NDF. Ipinalabas ito noong Abril 25, 2005 sa Abelardo Hall, UP Diliman. Nilalaman nito ang 12 Puntong Programa ng NDF at mga video presentations ng mga *allied organizations* ng NDF, kabilang ang MAKIBAKA. Napapanahon ang *video-documentary* at maaaring gamitin ng mga balangay ng MAKIBAKA sa mga pag-aaral dahil tinatalakay nito ang mga programa ng NDF para sa mamamayan.

Luis Jalandoni, OPTION FOR THE POOR, from pristine robes to red flags of struggle (1 CD, 31 minuto at 14 segundo): ito ay *video-dokumentaryo* sa buhay at pagkamulat ni Ka Louie Jalandoni, pinuno ng NDF Peacepanel, mula sa pagiging anak ng asendero, pagiging pari at pagiging rebolusyonaryo. Ginawa ang *video-documentary* noong Pebrero 2005 bilang bahagi ng parangal kay Ka Louie sa kanyang ika-70 kaarawan. Bahagi nito ang 5 minutong pagpupugay ni Ka Coni Ledesma kay Ka Louie. Si Ka Coni Ledesma, asawa ni Ka Louie, ay bahagi din ng NDF Peacepanel at siya ring *International Spokesperson* ng MAKIBAKA.

ABANGAN!!! MAKIBAKA VIDEO!!! Ito ay naglalaman ng pagpapakilala sa MAKIBAKA bilang rebolusyonaryong organisasyon ng kababaihan, ang ipinaglalaban ng MAKIBAKA at ang programa nito para sa kababaihan at sambayanan. Maaaring gamitin ang *video* bilang bahagi ng inilulunsad na MAKIBAKA *Orientation* para sa mga kasapi ng MAKIBAKA. Inaasahang sa paglabas ng *video* ay lalong sisigla ang mga balangay ng MAKIBAKA.

ITAGUYOD ANG REBOLUSYONARYO AT MAPAGPALAYANG KULTURA!



Sa araw ng mga ina, patuloy kaming inaapi at pinagsasamantalahan!



Ito ay *translated excerpt* mula sa orihinal na Ilokano ng pahayag ng MAKIBAKA-Hilagang Luzon noong Araw ng mga Ina. Galing ito sa PRWC at minarapat ng patnugutan ng Malayang Pilipina na ilathala sa isyung ito.

MAKIBAKA-Hilagang Luzon
May 8, 2005

Dakila ang mga ina sapagkat sila ang nagbigay-buhay sa atin.. Ngunit hindi lamang panganganak ang pinagtiisan ng mga ina.

Sa paglipas ng panahon, pinasan at pinapasan nila ang patuloy na paghihirap sa buhay dahil sa tumitinding krisis pangkabuhayan. Di hamak na mas madali ang panganganak kumpara sa pag-iisip kung paano iraraos ang pagpapaaral, pagpapagamot, at paghahanap ng ikabubuhay upang mapakain, madamitan at mapalaki ng maayos ng mga ina't ama ang kanilang mga anak.

Wala kahit anong ginhawa sa buhay sa kabila ng nakasubsob ang ulo ng mga nanay sa pakikitanim sa bukid, pagtitinda sa palengke, paglalabada, at maging ang trabaho ng mga propesyunal na kababaihan gaya ng pagtuturo.

Tunay ngang dakila ang mga ina. Hindi na lamang sila nagkakasya sa pagtitiis sa ganitong kalagayan. Sinusuri rin nila

kung bakit patuloy na lumalala ang matagal nang malalang kalagayan sa buhay. Ang krisis sa ekonomya, ang kawalan ng lupa ng mga magsasaka, ay bunga at pinatitindi ng imperyalistang US, na siyang kaaway ng mga ina at ng sambayanang Pilipino.

Dakila ang mga ina, sapagkat kumakawala sila mula sa masikip at makipot na tahanan upang singilin at pabagsakin ang anti-kababaihan at anti-mamamayang rehimen ni GMA.

Batid ng kababaihan na hindi ito panahon ng pananahimik. Batid nila ang aral ng kasaysayan na hindi pagmamakaawa at pag-asa sa guberno ang solusyon sa kahirapan.

Kasama ng mga asawa, anak, kapwa kababaihan, at mamamayang inaapi at pinagsasamantalahan, pinalalakas ng mga ina ang buong sambayanang lumalaban. Nag-aarmas ang dumaraming kababaihan, sumasapi sa NPA, dahil wasto lamang na lumaban sa panahon ng krisis, pang-aapi at pagsasamantala.

Wasto lamang na gumamit ng iba't ibang paraan upang pabagsakin ang isang gubyemong nagpapahirap sa kababaihan at sambayanan upang wakasan ang kontrol ng imperyalistang US.

Wakasan natin ang krisis sa pamamagitan ng pagtatayo ng isang bagong sistema ng guberno na pangungunahan ng mga pinagsasamantalahan mamamayan.

Mabuhay ang kababaihan!
Kumilos upang ipagtaggol ang buhay at karapatan sa panahon ng krisis!



Ang Patnugutan ng



ay nagpapasalamat sa kay: Ka Nikita, Ka Luigi, Ka Mika para sa mga artikulo sa isyung ito; Ka Nina sa paglalapat ng letra at larawan; at sa PRWC para sa pahayag ng MAKIBAKA-Hilagang Luzon.

Araw ng mga Pulang Alon ng Bayan

Ang sanaysay na ito ay isinulat ni Ka Mika, isang 15 taong gulang na bata, na dumalo sa pagdiriwang ng ika-32 anibersaryo ng NDF (National Democratic Front of the Philippines). Bahagi si Ka Mika ng isang organisasyon ng mga bata na itinataguyod sa loob ng NDF. Narito ang kanyang pagnilay-nilay sa pagdiriwang.

Umpisa pa lang, halos malunod na ako sa sunod-sunod na pagdaluyong ng animo'y mga pulang alon, ang mga bandila ng pakikibaka. Dala-dala ng mga along iyon ang labimpitong bangka na sama-samang naglalayag sa dagat ng NDF.

Isang malalim at malawak na dagat na binubuo ng mga rebolusyonaryong organisasyon at alyansa na lumalaban para sa pambansang demokrasya at tunay na kalayaan ng bayan ang NDF. Ang makapagtayo ng isang malaya, demokratiko, makatarungan, at maunlad na bansa ang natatagang nitong adhikain.

Sa saliw ng masiglang musika at masigabong palakpakan, walang takot na iwinawagayway sa gitna ng entablado ang mga pulang bandila, mga ondang malayang dumadaloy sa hangin. Rumaragasang bumaba ng entablado ang mga taong may hawak ng mga watawat.

Sa isang iglap, napapaligiran na ako ng mga bandilang bumabalang, kasama ng mga hindi mabilang na kamaong nakataas.

Ilang kasama ang pabirong nagbulung-bulungan.

"Natatakot ka na ba?"



"Oo nga e. At umpisa pa lang 'to, ha!"

Bigla akong natigilan. Kasabay ng dumadagundong na tunog ng tambol, bumilis din ang ritmo ng pulso ko. Bakit ba ako kakabahan? Bata pa lang, isinasama na ako ng mga magulang ko sa mga ganoong tipo ng okasyon. Kung tutuusin, hindi na bago sa akin ang mapabilang sa ganoong klase ng pagdiriwang. Ano nga ba ang kinaiba ng sitwasyon ko ngayon?

Hindi ko namalayan, pansamantala na palang humupa ang mga malalaking onda at nag-umpisa na ang programa. Isang dokumentaryo na nagpapakila sa mga kasaping organisasyon ng NDF ang ipinalabas. Kasunod nito, mayroong mga naghandog ng ilang awit, tula, sayaw, at iba pang tipo ng pagtatanghal.

Habang nanonood, tila ba mayroong bumabagabag sa isip ko. Bakit parang nalilito ako? Kaya naman pala. Natawa tuloy ako sa sarili ko. Noon ko nga lang pala narinig ang marami sa mga nabanggit na kasaping organisasyon ng NDF. Hindi man lang ako pamilyar sa halos lahat ng mga nabanggit na samahan, maliban na lang sa iilan na kilala na naman ng karamihan, katulad ng Kabataang Makabayan, Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), at syempre, ang Bagong Hukbong Bayan. Nasabi ko tuloy sa sarili ko, akala mo naman kung sino kang magaling. Lumulutang ka lang pala sa bula, pilit na lumalangoy sa lupa.

Muli, hindi ko na naman namalayan, nasa panghuling bahagi na pala kami ng programa para sa umagang iyon. Sa ibang bulwagan magaganap ang mga kasunod na bahagi noong buong araw na pagdiriwang.



Bago magtapos ang programa, nagpaabot ng pagpupugay si Ka Roger, ang tagapagsalita ng PKP ng Pilipinas, sa pamamagitan ng telepono. Hindi magkamaliw ang palakpakan ng mga tao.

Ipinakita rin ang labindalawang puntong programa ng NDF. Malinaw ang gustong sabihin ng bawat punto. Sa kabuuan, nais ng programa na patuloy na mapaigting ang laban para maitayo ang isang bayang malaya, may demokrasya, at maunlad ang kabuhayan ng mga mamamayan.

**Mabuhay ang ika-32
anibersaryo ng NDF!!!**

Sumasagitsit ang bawat butil ng pawis na lumabas sa katawan ko habang naghihintay para makapasok sa loob ng maliit na tanghalan. Pangalawang bahagi na iyon ng buong araw na anibersaryo. Nagsisiksikan ang lahat para mapanood ang hinandang dokumentaryo, ngunit sadyang hindi mahulugang-karayom ang lugar sa kapal ng tao kaya't kakaunti lang ang nakapasok. Buti at nakasingit pa kami ng mga kasama ko.

Takatak. Takatak. Takatak. Ting!

Hindi ito tunog mula sa isang tumatakbong kabayo, hindi rin naman mula sa pagpatak ng ulan, at mas lalong hindi galing sa pagkapa ng mga teklado ng piyano.

Takatak. Takatak. Takatak. Ting!

Paulit-ulit namin itong narinig sa umpisa ng dokumentaryo. Dahan-dahang lumabas ang isang larawan ng makinilya. Dito pala nanggagaling ang mga tunog.

He never wrote '30' ang pamagat ng unang presentasyon, tila galing sa mga ritratong kupas ang bawat tagpo, punong-puno ng kasaysayan. Para ring hinugot mula sa mga lumang pelikula ang ilan sa mga eksena sa dokumentaryo. Isang sulyap sa gunita, ito ang dokumentaryo



tungkol sa buhay ni Ka Antonio Zumel, ang kauna-unahang tagapangulo ng NDF.

Galing siya sa isang maykayang pamilya sa Ilokos at nag-umpisa bilang isang tanyag na manunulat sa diyaryo. Hindi naglaon, nakita niya ang katotohanan ng kahirapan at pagsasamantala ng mga naghaharing-uri sa mamamayan. Naging daan ang kanyang talento sa pagsusulat upang mabago ang lahat ng iyon. Naging pangunahin niyang sandata ang makinilya upang mamulat ang masa.

Hindi naglaon, nagpasya siyang humawak ng iba pang klase ng armas. Namundok siya at nakibaka. Tuluyan niyang tinalikuran ang nakagisnang karangyaan at pinagsilbihan niya ang masang api. At iyon na nga, naging unang pinuno ng NDF si Ka Zumel. Buong puso niyang pinaglingkuran ang bayan. Namatay siya sa malayong bayan ng *Netherlands* noong 2001 dahil sa sakit.

Tama nga siguro, *He never wrote '30'*. Hindi siya sumuko, hindi siya naglagay ng tuldok sa hangganan ng maaari niyang maiaalay para sa sambayanan.

Awit at Ngiti. Ito ang pamagat ng pangalawang dokumentaryo. Tungkol naman ito sa dalawang military na nabihag ng hukbong bayan sa Bikol.

Umpisa pa lang ng palabas, napuno na agad ng malalakas na palakpakan at tawanan ang buong bulwagan nang ipinakita ang mukha, bago at pagkatapos mabihag, ng mga nasabing military.

Sa unang mga ritrato, mukhang hindi sila matitinag, kalbo at walang ekspresyon ang kanilang mga mukha. Tila batas lang ng kamay na bakal ang kanilang kinikilala. Ngunit, ibang-iba na ang hitsura nila sa mga sunod na larawan. Mahaba na ang mga buhok at may mga bigote't balbas pa sila. Malaki ang mga ngiti at may kakabit pa ngang 'ka' ang kanilang mga pangalan na para bang mga 'kasama' na silang talaga.

Ilang buwan silang nanatili kasama ng hukbong bayan. Pinakita ang buhay nila sa kampo bilang mga 'bihag', ngunit sa mga eksena sa dokumentaryo, malayong-malayo sa pagiging mga kaaway ang trato sa kanila ng mga kasama. Malaya silang nakapaglakad-lakad sa loob ng kampo ng hindi nakatali. Kung ano ang pagkain ng mga hukbo, ganoon din ang sa kanila. Sa ilang tagpo'y pinakita pa sila na naglalaro ng chess at tumutugtog ng gitara.

Pagkalaya nila, agad silang pinaharap sa media. Ayon sa kanila, hindi raw sila pinapakain ng maayos at lagi na lang silang nakatali't nakakulong. Kitang-kita sa kanilang mga pahayag ang talamakang pagsisinungaling at pagkabalimbing.

Pakanta-kanta pa sila kunwari ng mga awitin ng mga kasama. Akala ko pa man din, kahit sa isang saglit, naliwanagan na sila. Sintunado pa rin pala.

Mabuhay ang ika-32 anibersaryo ng NDF!!!

Huling ipinalabas ang **Green Guerillas**.

Tungkol ito sa mga hukbo at sa mga katutubong Mandaya na nagtulungan para sa kapakanan ng kalikasan at ng sambayanan sa Compostela Valley sa Mindanao. Nais putulin ng ilang mga ganid na kompanya ang mga puno sa lugar na iyon. Ngunit hindi payag ang mga katutubong makamkam ang lupang nagmula pa sa kanilang mga ninuno.

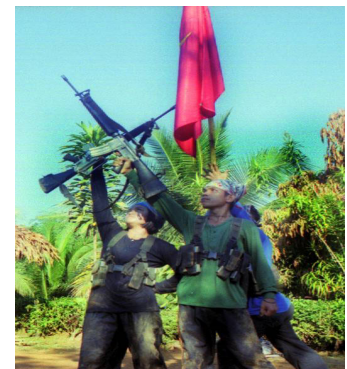
Isang eksena mula sa bandang dulo ng dokumentaryo ang matingkad na tumatak sa

akin. Ilang katutubong batang babae ang makikitang nagsasayaw sa saliw ng katutubong musika. Nakataas ang kanilang kamay sa hangin, kumakampay na tila mga ibong malaya.

Kahit unti-unti nang naglalaho ang mga katutubo, pilit man silang binubuwan, patuloy pa rin ang laban.

Hindi basta-basta magmamaliw ang kanilang mga adhikain, hindi basta susuko, hanggang sa mayroon pang mga kasunod na henerasyon na mangangalaga sa kanilang lupa, at magpapatuloy sa kanilang mga tradisyon.

Kasama nila ang mga hukbo, hindi lang sa laban para sa kalayaan, kundi pati na rin sa laban para sa kalikasan.



Noong gabi, isa dokumentaryo ang ipinalabas tungkol sa buhay ni Ka Luis Jalandoni, ang tagapangulo ng konseho ng NDF para sa Negosasyong Pangkapayapaan.

Mula siya sa mayamang pamilya. Malaking panginoong maylupa ang kanyang angkan sa Negros. Noong una, nagpasya siyang pumasok sa seminaryo para maging pari. Doon siya unang namulat sa kahirapan na dinaranas ng mga maralita, laluna ng mga magsasaka at sakada. Nakita niya ang kamaliang ginagawa sa mga sakada sa kanilang lugar at doon siya unang tumulong at nakilahok sa laban ng mga uring naaapi.

Nagkaroon din ng ilang mga pangkulturang pagtatanghal at paghahandog ng isang mural para sa pamilya ni Ka Louie.

sundan sa p8

(Ang bahaging ito ay ang patuloy na pagsasalarawan ng MP ng armadong pakikibaka sa kanayunan sa mga kasapi ng Makibaka sa kalunsuran.) Bilang pagdiriwang sa ika-36 anibersaryo ng BHB noong Marso 29, ang mga kasapi ng MAKIBAKA sa lungsod ay pumunta sa kanayunan upang makiisa at maranasan ang selebrasyon. Narito ang ilan sa kanilang mga kwento.



Mabuhay ang Bagong Hukbong Bayan! Pagpupugay sa mga kasama sa Gitnang Luzon

Ka Nikita

Walang ibabatbat ang nag-aalburong makina ng jeep at dalawang naghihinalong tricycle sa halos limampung sabik na pares ng paa na matunton ang mga kasama.

Dalawa hanggang tatlong oras na lakaran, ang dinig namin, ilang araw bago ang iskedyl. Ngunit ilang minuto pa lamang sa paglalakad, payuko nang nagbiro si Ka Dex, aabutin kami ng hatinggabi sa masukal na daan.

Halos tatlong oras pa, at may sumalubong na sa amin. Sinamahan nila ang pagal na grupo sa isang kubo kung saan nagaantabay ang ilang mga kasama. Nakipagkamay at humandusay, payapa naming hinabol ang hininga. Saka kumain ng pansit, na tirang handa ng masa para sa kanilang bagong gradweyt na anak.

Alas tres na yata ng hapon nang ayusin ang aming hanay at muling naglakad. Halos gapangin namin ang tereyn ng bahaging ito ng Gitnang Luzon. Durug-durog na ang mga tipak ng lupang inapakan ng nauna, paano iigpaw? Plakda! Sinong napa-plakda? Ah, pero nariyan ang malalakas na bisig na iniaabot ng masa at magsasakang matiyagang sinabayan ang mabagal naming lakad. Malayong mas matatanda pa sa amin ngunit kayang hanguin ang dalawang taong nalulunod sa mala-banging daanan.

Inabutan na kami ng dilim. Nang magpahingang saglit ay sinuyod ng tingin ni Ka Abril ang bulto—"Siguro kung maghuhukbo ang lahat ng ito..." hindi ko na narining ang dugtong niya. Saka ko nilaban ang luha, ikinubli sa dilim at ngiting puno ng kabalintunaan—iyakin na ako nitong huli.

Ilang sandali lang ay nakagawa ang mga kasama naming madirigma ng mga sulo.

Mga palakang nailawan, nagsimula ang mga sabik-pagal na boses—"buho sa ulunan," 'bangin dyan sa kaliwa!', alalay sa isa't isa, pababa—malamang ay binging-bingi si Ka Dex sa ingay—hanggang sa wakas ay marinig namin ang lagaslas ng tubig. Ang kampo!

"Sa gawing kanan ang banyo ng mga babae. Ay, matutuwa kayo sa mga kubong ginawa namin para sa inyo!" halos tumalon si Ka Abril sa sabik na ipakita sa amin ang itinayo nilang mga istruktura. Likas na mapagkumbaba itong si Ka Abril, dahil kamangha-mangha ang natunghayan namin kinaumagahan. Naroon na ang iba pang mga kasama, nakahilera at naghihintay sa amin.



Iniaabot nila ang mga kamay sa amin—si Ka Eris—sabay hila paakyat—si Ka Lei, si Ka Jade, si Ka Lana. Ang ibang mga kasama ay abalang nagluluto ng hapunan—hindi akalain ni Ka Dex na saksakan kami ng tulin, wala pang hatinggabi!

Kumustahan sa paligid ng tatlong nagniningas na apoy. Inaninag ng mga bagong dating ang mga mukha ng magiging na mga hukbo. May seryosong naghihiwa ng mga kame sa bandang itaas, tinitimplahan ng iba ang nakasalang na ulam, ginatungan ang mga kahoy, at sa tabi ng apoy ay naghahagikgikan sabay dikdik ng bawang.

Pagkakain ay tumulong ang mga bisita sa gawaing kusina. Ang banggit ay may dalawang baka pang kinatay at paparating

para sa pagdiriwang. Magdamag ang apoy ng gabing iyon, nag-aalab tulad ng rebolusyonaryong diwang tuluy-tuloy na pinaniningas ng mga kasama at masa.

Matapos ang pananghalian ng sumunod na araw, tinabigan ng matataas na buho ang libis mula sa kalmadong sikat ng araw. Sa tatlong panig ng libis ay ipinunla ang mga pahabang upuang yari sa buho, at sa paanan ay ang pinatag na entablado. 'Magkasya kayo sa aming koliseum,' bakas sa paumanhin ni Ka Cross ang pagmamalaki sa kakayanan ng mga kasama sa pagtatayo ng mga istrukturang ito sa loob lamang ng ilang araw.

Nagpahayag ng pakikiisa ang mga sektor na dumalo sa pagdiriwang, mga kababaihan at kabataan sa lunsod, lokal na kabataan, guro, magsasaka, pambansang minorya at iba pang progresibong grupo. Tampok sa mga pahayag mula sa masa at katutubo ang napakahalagang papel ng hukbo sa nasabing larangan. 'Patuloy kaming mabubuhay habang nariyan ang hukbo,' mataas ang diwa na ipinahayag ng isang lider ng grupong minorya sa lugar.

Ngunit ang masa pa rin ang nagbibigay ng katuturan lalo sa ganitong mga pagdiriwang ng hukbo. Sambit ni Ka Cross habang inilalahad ang pahayag ng Partido para sa anibersaryo, 'malaki ang tulong ng masa upang maidaos ang pagdiriwang sa maayos na lugar.'

Inilatag ni Ka Cross ang pambansang sitwasyon na hindi nalalayo noong panahon ng Martial Law. Sa Gitnang Luzon ay may 23 progresibong lider o aktibista na ang pinaslang, kung saan dalawa ang katutubo mula sa isang baryo. Sa pamamagitan ng pagpapalawak ng Balikatan exercises ay nagpapakasangkapan ang estado sa US upang supilin maging ang mga miyembro



ng mga organisasyong ligal at upang mapaluwag ang pagkakataong makapaniktik. Higit namang pinaigting at pinalalakas ang pakikibaka ng BHB. Binanggit din ang lokal na kalagayan ng probinsya at ang kaakibat na aral na hinalaw ng BHB sa mga karanasan, mga naging kahinaan, tagumpay at mga nakamit sa larangang ito. Hindi rin nakaligtaan ang pagpaparangal sa mga martir na hanggang sa huling sandali ng buhay ay magiting na nakipagdigma para sa bayan.

Sa bawat pagtatanghal, dama ang paninindigan ng hukbo na puspusang isulong ang armadong pakikibaka kasama ng masa, at igpawan ang paghihirap o kahinaang indibidwal o kolektibong dinaranas sa pakikidigma. Naging maringkad din ang papel ng kababaihang

hukbo sa pangkulturang pakikibaka, lalo na sa pagpapadaloy nina Ka Lei at Ka Lana, sa buong tayog na pagkumpas ni Ka Jade sa mga awitin at dula, sa de-kalibreng boses at perormans ni Ka Eris, sa matapang at puno ng damdaming pangunguna ni Ka Nayumi sa pagpaparangal sa mga kasamang nagbuwis ng buhay.

Bilang pakikiisa ay tumula at umawit din ang mga sektor na dumalo—umurong man nang kaunti ang mga boses ay hindi nangangahulugan ng kahinaan ng loob sa pakikibaka.

Binuksan at binuklod ang pagtitipon sa pamamagitan ng pag-awit ng internasyunal. At mula sa gayong payak at makabuluhang pagdiriwang ay mataas ang diwang nilisan ng mga dumalo ang mala-koliseum na lugar

upang makisalamuhang muli sa mga kasama, mga hukbo, mga katutubo at masa sa likod ng entablado.

Ang rebolusyonaryong kultura at diwa ay tumatagos sa anumang istruktura, sa damdamin at gawi ng bawat isa—subalit higit na iniaalay ang pagpupugay sa mga hukbo, na sa bawat pagpupuyos ng pintig ng puso at bala ng baril ay hinahawan ang malayang lipunan.

Bago lumabas ng kampo ay muli naming nakasalamuha ang mga kasama, mga masa at katutubo, at kanilang mga kaanak. Sandaling pakikisalamuha ay katumbas ng napakayamang aral mula sa mga kasama.

Bagama't malaki ang sakripisyo sa bahagi ng magulang, lalo na sa asawa ng isang

sundan sa p8

Ka Liyo: isang baklang mandirigma ng BHB

Ka Luigi Ocampo

Ang nakaraang ika-36 anibersaryo ng BHB ay isang masayang pagdiriwang na aking nasaksihan sa hanay mismo ng mga hukbo at mga kasama sa isang larangang gerilya sa Gitnang Luzon. Mahusay at masayang naidaos ang anibersaryo at maraming magagandang karanasan ang naibahagi sa akin. Kaya't kahit na ang daan papunta sa mga kasama ay laha't paahon at bangin, hindi ko pa rin malilimutan ang aking maikling integrasyon sa buhay at pakikibaka ng mga kasama na aking nakilala. Isa sa mga kasamang ito ay si Ka Liyo.

Si Ka Liyo ay isang baklang mandirigma ng BHB. Subalit sa unang tingin ay hindi mo siya akalaing bakla. Biniro naming siya tungkol dito ng isang beses na tahimik siya. Subalit nang makipag-usap na siya sa amin ay kami naman ang natahimik dahil sa nang magtanong siya at kinalabit ako ay pumilantik ang kanyang mga daliri at narinig naming ang isang matining na boses. Nabanggit namin na kami din ay may mga kilalang kasamang bakla kaya madali naming siyang nakapalagayang-loob. Sa aking pakikipag-usap kay Ka Liyo ay naikwento niya sa akin ang kanyang buhay at nakita ko ang kahusayan at kasigasigan niya sa pagsusulong ng rebolusyon sa kabila ng diskriminasyon na kanyang naranasan.

Nagmula si Ka Liyo sa uring pertuburges. Estudyante siya na tumatakbo sa konseho nang una siyang maorganisa. Sa kabila nang namamayang diskriminasyon sa lipunan sa katulad niya ay naging tuluy-tuloy ang kanyang pagkamulat at pagkilos sa kalunsuran. Mahigit sa isang taon siyang nag-organisa dito. Sa loob ng panahong ito, patuloy siya sa pagpukaw sa masa, nag-organisa at nagpakilos sa mga kampanayang masa na tumutuligsa sa bulok na estado na nakikipagsabwatan sa Imperyalistang US.

Subalit alam din ni Ka Liyo na kulang pa ang kanyang ambag sa rebolusyon kaya'y nang magkaroon ng eksposyur sa mga kasamang BHB sa kanayunan

ay sumama siya. Sa loob ng dalawang lingo sa larangang gerilya at pakikisalamuha sa mga kasama at masa ay nasaksihan niya ang pagsuong sa mahirap na pamumuhay at sakripisyo ng mga kasama habang nakikibaka para asa paglaya ng sambayanan. Kaya't hindi nya tiningnan ang hirap na dinaranas ng mga kasama, bagkus tinatanggap niya ito bilang isang hamon para sa isang panibagong yugto ng pagkilos.

Pagkalipas ng tatlong buwan, nagpahayag siya ng pagfulltime sa larangang gerilya na baon ang matatag na pagtindig para sa paglilingkod sa sambayanan. Sa ngayon, humigit-kumulang sampung buwan na siyang kumikilos sa kanayunan at isinasabuhay ang armadong pakikibaka. Nakikita niya ito bilang pinakapektibong paraan upang ipagtanggol ang masa laban sa mapagsamantalang panginoong maylupa at gapiin ang reaksyunaryong estado.

Ayon sa kanya "ang aking pinakamatamis na karanasan bilang BHB ay ang mainit na pagtanggap sa amin ng masa". Syempre, hindi pa rin maalis kaagad ang paglitaw ng diskriminasyon dahil sa isa siyang bakla lalo pa't nasa lugar siya na matindi ang pyudal na kaayusan. Pero dahil sa mulat na pagbaka ng mga kasama ay masayang ipinahayag ni Ka Liyo na "isa ring matamis na karanasan ang respeto at paggalang sa akin ng mga kasama bilang 'ako' sa napili kong kasarian, sa pagiging bakla."



Natapos ang aking pakikipag-usap kay Ka Liyo na masaya at puno ng aral. "Naappreciate ko ang pagpapahalaga at pagpupunyagi ng kilusan para sa karapatan ng lahat ng mga kasama na kumilos na walang diskriminasyon maging anuman ang kanilang kasarian.

Kasabay nito, malaking ambag rin para sa rebolusyon ang katulad nina Ka Liyo na lumalahok sa armadong pakikibaka. Hindi siya nagpasagka sa diskriminasyon ng lipunan upang maipakita na ang mamamayang inaapi at pinagsasamantalahan, maging anuman ang kanilang sekswal na oryentasyon ay mamulat, maorganisa, mapakilos at magiging mahusay na mga kasama.





Lightning Rally at Operasyon Pinta Inilunsad ng MAKIBAKA

Matagumpay na inilunsad ng mga kasapi ng MAKIBAKA ang isang *lightning rally* sa Vinzon's Hall, UP-Diliman noong Abril 20, 2005.

Ang *lightning rally* ay inilunsad bilang bahagi ng paggunita at pagpupugay sa ika-32 anibersaryo ng *National Democratic Front (NDF)*. "Kababaihang Biktima ng Karahasan, Kamtin ang Hustisya sa NDF", ito ang sigaw ng MAKIBAKA bilang tugon sa laganap na karahasan sa kababaihan sa buong bansa.

Ayon kay Malaya Libertad, tagapagsalita ng MAKIBAKA, "Signipikanteng bilang ng kasapiang ng NDF ay kababaihan dahil naniniwala ang kababaihan na ang rebolusyong isinusulong ng NDF ay


magpapalaya sa kababaihan. Kaya't nararapat lamang na pagpugayan ng kababaihan ang NDF sa anibersaryo nito sa Abril 24."

"Maliban dito, hindi lamang ang karapatan ng kababaihan na mag-arms ang kinikilala ng NDF, nagpatupad din ito ng mga hakbangin para maisulong ang interes ng kababaihan sa iba't ibang larangan."

Kinagabihan, pumula ang kahabaan ng E. Rodriguez Ave, sa Quezon City dahil sa operasyon pinta (OP) na isinagawa ng mahigit 30 kasapi ng MAKIBAKA. Pagpupugay sa NDF at MAKIBAKA ang nakasulat sa mga pader. Kasabay nito nanawagan din ang MAKIBAKA sa



kababaihan na lumahok sa digmang bayan at sa pagpapatalsik kay GMA bilang pangulo dahil sa ibayong pagpapahirap nito sa kababaihan.

Ang matagumpay na *lightning rally* at OP ay pagpapakita lamang sa patuloy na paglakas at paglawak ng pambansa demokratikong kilusan sa hanay ng kababaihan hindi lamang sa kanayunan kundi maging sa kalunsuran. 

mula sa p7

Mabuhay ang Bagong Hukbong Bayan

hukbo ay buo ang suporta ng aming mga nakausap na kaanak ng isang rebolusyonaryo. Sinuong ng buong pamilya ni Ka Hever—maging ang tatlong taon at sanggol niyang mga anak—ang mahirap na tereyn upang makasama nila ang hukbo, masaksihan ang pagdiriwang, at makapaghatid ng mga balita lalo na yaong ukol sa galaw ng kaaway sa kanilang baryo.

Ngunit ang mga sakripisyo ay hindi makatutumbas sa mga inani at patuloy na inaang karanasan at tagumpay ng hukbo, patunay ni Ka Eris. Ilang taon pa sana ay matatapos na siya ng kolehiyo sa isang kilalang unibersidad sa Maynila ngunit pinili niya ang pamamalagi sa kanayunan.

"Dito ay higit na namamaksimisa ang pagiging instrumento ng rebolusyon. Nakagagampan sa gawaing masa, nakapagtataguyod ng rebolusyong agraryo, nakatapos ng pagsasanay militar, at higit pang umuunlad habang nakakasalamuha ang masa, nakakukuha ng mga pag-aaral, at nababaybay at napangingibabawan ang mga personal na kahinaan. Sadyang "kulang ang 24 oras sa gawain."

"Paano magiging pag-asa ng bayan ang kabataan sa gitna ng mala-kolonyal at mala-pyudal na lipunan? Lumabas tayo sa ating mga kahon. Doon natin matutunan na kailangang tumungo sa kanayunan at sumapi sa CPP- NPA!"

Sa aming pag-alis ay binigkis ng mahihigpit na pakikipagkamay ang dedikasyon ng isa't isa sa rebolusyon.

Pagtagos namin sa highway ay saka lamang sumanggi sa aming isipan si Ka Dex—hindi namin siya nakamayan bago umalis. Nitong huli ay nalaman namin ang kanyang pagkasawi. Hindi mabubura ang kaniyang mga ngiti sa aming diwa, ni ang mga bakas ng kaniyang mapagpasensyang yapak sa dinadaig na tereyn ng Gitnang Luzon. Lubhang malaking kawalan lalo sa rebolusyonaryong pamilyang kaniyang sinimulan, at sa masang di masukat ng panahon niyang pinaglingkuran. "Ngunit magpapatuloy ang sinimulan mo, Ka Dex."

Mabuhay ang Bagong Hukbong Bayan! *Awan patengga na iti panagserbi iti umili!* 

mula sa p5

Araw ng mga pulang...

Muli, naisip ko ang mga bangka, ang mga alon, ang pulang dagat.

Marami pa akong hindi naiintindihan tungkol sa sinasabi nilang pakikibaka, hanggang ngayon, hindi pa rin ako sigurado. Ngunit, isa lang ang sigurado ako. Darating ang araw na kailangan kong pumili ng landas na tatahakin, at nararamdaman kong malapit na iyon.

Alam kong hindi ko lubusang maiintindihan ang dagat kung hindi ako lulusong dito. Sa buong araw ng pagdiriwang, nakita ko ang pagkakaisa at lalo pang paglakas ng mga pulang alon ng bayan. Lalong lumalaki at lumalawak ang mga onda. Patuloy na dumarami ang mga taong hindi natatakot lumangoy at makilahok. Parami rin ng parami ang mga bangkang hindi nag-aalangang maglayag sa dagat ng pakikibaka.

Siguro nga, hindi na sapat ang manatili na lang sa dalampasigan. Kailangang matutong lumangoy. 